



SOCIETAS HERALDICA SCANDINAVICA

NYHEDSBREV NR. 33, DECEMBER 2014

ISSN: 1904-1233

REDAKTØRERNES SPALTE

Kære læser! Velkommen til et kort nyhedsbrev. December er som altid en hektisk måned, med jule- og nytårsforberedelser. Redaktørerne vil sige læserne tak for det forgangne år med de bedste ønsker for det nye – med masser af heraldiske nyheder! Redaktørerne tager som altid imod ethvert bidrag, stort eller lille og altid lige velkomment. Bidrag sendes til enten info@arsheraldica.dk eller ct.von.christierson@webspeed.dk.

Carl-Thomas von Christierson & Ronny Andersen

INDHOLD

- S. 1: REDAKTØRERNES SPALTE
- S. 2: HJEMMESIDER
- S. 3: NY LITTERATUR - HERALDISKE TEMAER I NYT PORTRÆTMALERI
- S. 5: FOREDRAG I KØBENHAVN – HERALDISK UTSTÄLLNING PÅ KÖBENHAMNS RÅDHUS
- S. 5: FOREDRAG I KØBENHAVN
- S. 8: NORDISK KONFERENCE I SØNDERBORG 2015 – **OBS! VIGTIG INFORMATION OM BESTILLING AF HOTELVÆRELSE**

HJEMMESIDER

The screenshot shows the homepage of the Svenska Heraldiska Föreningen. At the top is a navigation menu with links: Hem, Föreningen, Projekt, Kunskapsbank, Forum, Medlemmas vägen, Vapenbilden, Övrigt, Medlems, Kontakt, and a search icon. Below the menu is the organization's logo, a colorful coat of arms, and the text "SVENSKA HERALDISKA FÖRENINGEN". The main content area is divided into three columns. The left column has a blue header "FÖLJ OSS" with social media icons, a section "AFFÄR SHF" with the logo and text "Svenska Heraldiska Föreningen. Handla fina saker i vår butik! Bra priser för medlemmar.", and a green "BLI MEDLEM" button with the text "BLI MEDLEM I SHF DET TJÄNAR DU PÅ!". The middle column has a header "NYHETER OCH ARTIKLAR" and a large image of a sunset over mountains. Below the image is the text "FÖRENINGEN 20 NOV 2014" and the headline "Här är SHF:s nya webbplats". The right column has a header "MER" and a section "ANNONS" featuring a coat of arms and the text "Thorleif Aiff Bildhuggare".

Den svenske heraldiske forening, Svenska Heraldiska Föreningen, har fået ny hjemmeside – men på samme adresse som før: <http://heraldik.se/> Vi kan samtidigt lykønske med, at foreningen netop har udsendt *Vapenbilden* nr. 100.

Som annonceret i forrige nummer af nyhedsbrevet, vil den internationale heraldiske og genealogiske kongres finde sted i Glasgow i 2016. Der er i den anledning oprettet en hjemmeside, hvor planlægningen af kongressen kan følges: <http://www.congress2016.scot/en/index.htm>

The screenshot shows the website for the Congress 2016 Glasgow. The header features two coats of arms on the left and the text "CONGRESS 2016 GLASGOW" in large blue letters. Below the header is the text "XXXII INTERNATIONAL CONGRESS OF GENEALOGICAL AND HERALDIC SCIENCES" and "Origins and Evolution". A sidebar on the left contains four blue buttons: "Announcement", "Programme", "Accommodation", and "Contacts". The main content area has a blue background and contains the following text: "We can now announce that the 32nd Congress will be held in Glasgow, from Wednesday 10 August until Saturday 13 August 2016." followed by a paragraph about the program, a paragraph about the Edinburgh Festival overlap, a paragraph about the venue (Trades Hall), and a paragraph about Glasgow's history and population. The text concludes with: "The origin of the city is around the Cathedral of St Mungo, sometimes called St Kentigern, the present building dating from the 12th century, and being the most complete expression of Gothic architecture we have in Scotland. Glasgow University was founded in 1451, being the second oldest after St Andrews."

NY LITTERATUR



En ny bog om finsk kommunalheraldik har set dagens lys:

Iltanen, Jussi: *Suomen kuntavaakunat/Kommunvapnen i Finland* (2013)

Den kan skaffes fra forlaget her:

http://www.karttakauppa.fi/workspace.client_organization/Publishe dService?file=page&pageID=9&groupID=930&action=viewPromotion&i temcode=F202987

HERALDISKE TEMAER I NYT PORTRÆTMALERI



Et nyt portræt blev 9. december 2014 afsløret på Frederiksborgmuseet, malet af Mikael Melbye. Et posthumt portræt, da den portrætterede er Haldor Topsøe (1913-2013). Maleriet er interessant i en heraldisk sammenhæng, da der i det indgår elementer fra Haldor Topsøes våben som Storkors af Dannebrogordenen. Topsøe blev benådet med Storkorset i 2008.

Våbenet blasoneres således:

Skjold: I blå et sølv rundelkors voksende ud fra en rundel i midten ledsaget af fire udadvendte guld kornaks.

Hjelmtegn: En sølv strudsefjer mellem to blå strudsefjer.

Valgsprog: PHILADELPHIA KAI PHILOSOPHIA (Kærlighed til næsten og kærlighed til visdom).

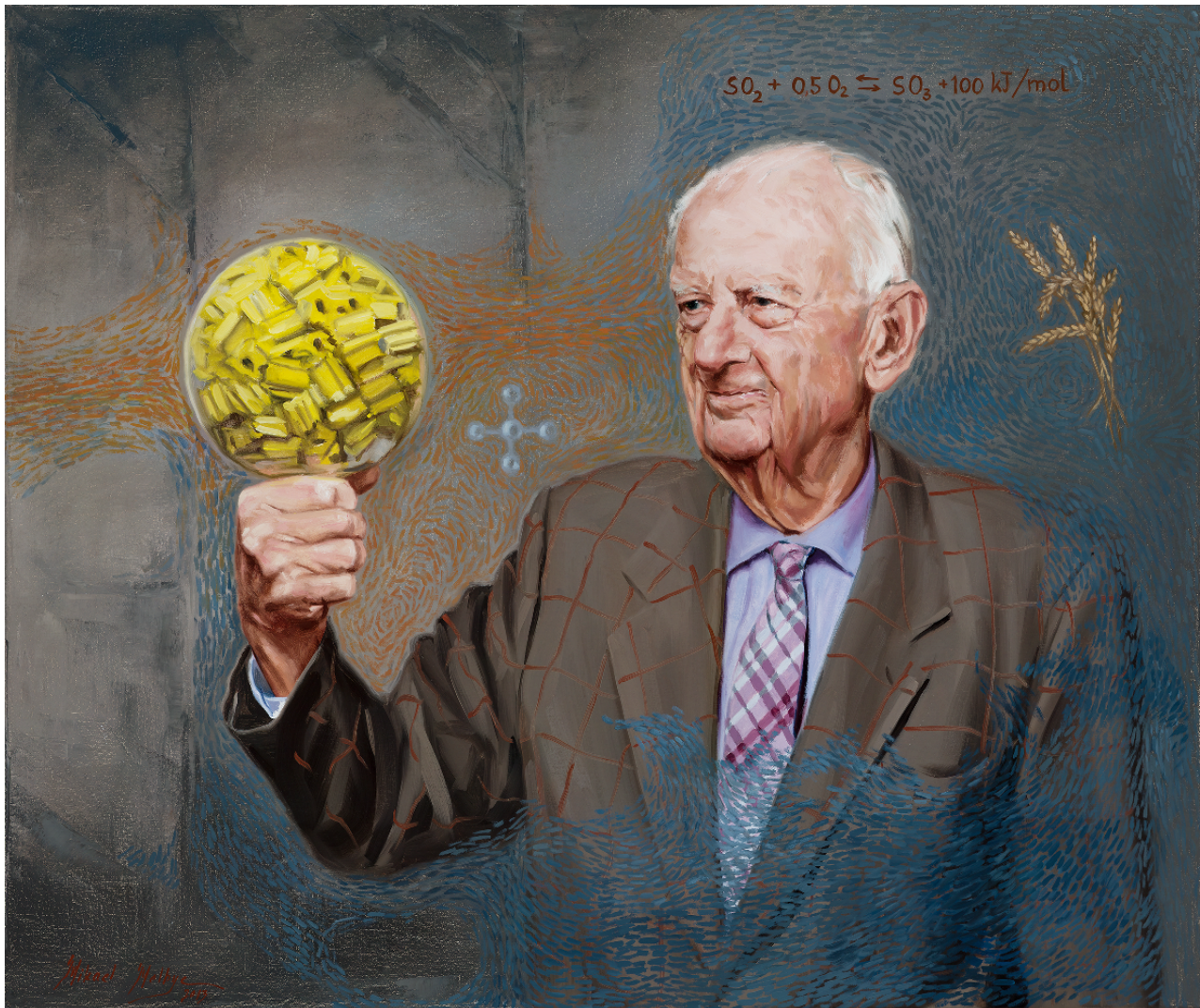
Våbenets hovedfigur, rundelkorset, skal forestille et heraldiseret metanmolekyle. Molekylet symboliserer arbejdet med katalyse, der har været en stor del af Haldor Topsøes virke. For at citere Haldor Topsøe selv:

"Våbenets figurer handler på mange måder om fotosyntesen – om hvorledes energi fra solen

omdanner kuldioxid og vanddamp til produktion på marken – om man vil til gyldne hvedekorn." Det sidste er der henvist til med de fire kornaks. Som hjelmtegn er der valgt tre strudsefjer, et klassisk element, der kendes fra heraldikkens tidligste tider, og fjerene er holdt i våbenets

hovedfarver. Valgsproget, Philadelphia kai philosophia, der udlægges som: Kærlighed til næsten og kærlighed til visdom, er et udtryk for den livsholdning, der prægede Haldor Topsøe. Kærlighed til næsten omfattede for Haldor Topsøe også et globalt samarbejde og et globalt ansvar for hinanden.

Kærlighed til visdom eller til viden var for Haldor Topsøe en livsnødvendighed for forskeren og for forskning på alle områder og i alle sektorer. Samtidig er kærlighed til viden også en accept af, at ikke al viden direkte fører frem til noget umiddelbart brugbart, men derimod til erkendelse og til ny viden.



Mikael Melbyes portræt af Haldor Topsøe. Bragt med tilladelse fra kunstneren.

I portrættet af Haldor Topsøe har Mikael Melbye gjort brug af det heraldiserede metanmolekyle samt kornaksene fra våbenet. Så vidt vides er dette et enestående eksempel på brug af et heraldisk motiv i et moderne portrætmaleri. Redaktørerne hører gerne om andre eksempler.

FOREDRAG I KØBENHAVN

Adels- og våbenbreve
udstedt af danske (unions-)konger indtil 1536
udgivet af Nils G. Bartholdy



Dansk Heraldisk Selskab indleder 2015-sæsonen

tirsdag d. 27. januar 2015 kl. 19.30

med foredrag af fhv. arkivar, seniorforsker, cand. phil.
Nils G. Bartholdy:

**”Videregivelse af våbener i dansk-nordisk
middelalder”.**

Fra 1420 tildelte den danske konge våbener i skriftlig form. Nogle af dem svarede til allerede eksisterende adelsvåbener eller var tydelige brisurer af dem. Selv om det formelt var kongen, der tildelte dem, blev de i realiteten givet af etablerede adelsmænd til deres undergivne.

Alle kendte eksempler er publiceret i 2007 i udgaven *Adels- og våbenbreve udstedt af danske (unions-)konger indtil 1536*.

HERALDISK UTSTÄLLNING PÅ KÖPENHAMNS RÅDHUS

Mellan den 24 oktober och 6 november 2014 avhölls en heraldisk utställning på Köpenhamns rådhus. Bakom utställningen stod K.U.K.S. - Kommitén för Utlandsföreningars Kulturella Samverkan, en organisation som samlar omkring 90 utlandsföreningar i Danmark. Sedan grundandet år 1970 har H.K.H. Prinsgemålen varit K.U.K.S. beskyddare. I samarbete med de utländska ambassaderna i Danmark, medlemsföreningarna, institutioner och företag är det K.U.K.S. ambition att genomföra stora och betydelsefulla kulturella arrangemang med internationellt perspektiv, som kan stöda och stärka de enskilda föreningarna och utveckla kontakten till de länder de representerar. Tanken är att därigenom skapa internationell förståelse, vänskap och respekt med det klara ändamålet, att främja fredlig samexistens mellan världens nationer. K.U.K.S. har en hemsida, www.kuks.dk, där man kan läsa mera.

Tanken med årets utställning var att skapa ett forum som skulle visa hur heraldiken används över hela världen, hur dess traditioner och mångfald utnyttjas och samtidigt visa trender och förnyelse i heraldiken som konstform. De fyra nordiska länderna var väl representerade i och med att både Danmarks, Norges och Sveriges heraldiska föreningar hade bidragit, liksom det heraldiska materialet på Arkivverket i Finlands hemsidor hade utnyttjats. De fyra länderna stod starkt också därvidlag, att alla bidrag hade samme grundide, 1: stats- och nationalvapen, 2: institutionella vapen, 3: kommunal heraldik och 4: personvapen.



Tillsammans visade de nordiska länderna fram en i internationellt sammanhang rik heraldisk tradition från olika tidsperioder och inte minst exempel på den höga nivå som kännetecknar de nordiska heraldiska konstnärerna. Vi vill från K.U.K.S. sida åter en gång tacka för dessa bidrag och det arbete som nedlagts i anledning av utställningen.

Carl-Thomas von Christerson, skattmästare i KUKS

DENMARK



SWEDEN





Den 8. Nordiske Heraldikerkonference

9.-10. maj 2015 på Sønderborg Slot
Arrangeret af Dansk Heraldisk Selskab og Societas Heraldica
Scandinavica



Tema:

NORDISKE HERTUGVÅBENER

PROTEKTOR: H.K.H. PRINS JOACHIM

Fredag den 8. maj:

Registrering Hotel Comwell, Strandvej 1, Sønderborg
Hotellet har **indtil 1. marts 2015** forhåndsreserveret et antal
værelser til konferencens deltagere. Pris pr. værelse pr. nat:
DKK 998,00 inkl. morgenbuffet **kan kun bestilles pr. mail eller pr.
telefon**. Gæsterne bedes henvise til reservationsnr. 2793925 -
www.comwellsonderborg.dk

19.00-20.00 **Reception**. Vært: Sønderborg kommune

Lørdag den 9. maj:

09.00-09.30 **Registrering** Sønderborg Slot

09.30-09.45 **Konferencen åbnes**

09.45-10.30 Overinspektør Carsten Porskrog Rasmussen
(Sønderborg Slots Museum): "De slesvig-holstenske
hertuger"

10.30-11.15 Cand. scient. Steen Clemmensen: "Danske
hertugvåbener i middelalderen"

11.15-11.30 **Pause**

11.30-12.15 Cand. philol. Terje Bratberg (Trondheim Museum):
"De norske hertugers våpenføring i middelalderen"

12.15-13.00 Statsheraldiker Henrik Klackenborg (Stockholm):
"Svenska medeltida hertigars vapen"

Lunch

14.30-15.00 Museumsinspektør Inge Adriansen (Sønderborg
Slots Museum): "Introduktion til slotskirken"

15.00-15.45 Museumsinspektør Peter Kristiansen (Rosenborg):
"Kongelige våbenanetavler på Sønderborg Slot,
Nyborg Slot, Rosenborg Slot og i Nykøbing Kirke"

15.45-16.30 Seniorforsker Nils G. Bartholdy (København):
"Hertugelige våbener i slotskapellet på Sønderborg
Slot"

Pause

19.00-21.00 **Festmiddag på Sønderborg Slot** – påklædning: smoking el. mørkt tøj (miniaturedekorationer kan bæres)
Pris: 490 DKK inkl. 3 retters-menu og velkomstdrink, **men ekskl.** drikkevarer, der afregnes individuelt.

Søndag den 10. maj:

- 09.15-10.00 *Ordensintendent Tom Bergroth (Kunl. Maj:ts Orden): "Hertig Johans 'politiska intentioner' i heraldiskt hänseende. Heraldikens bildspråk i maktsyfte"*
- 10.00-10.30 *Universitetslektor Eric Bylander (Uppsala): "Den 'siste' svenske hertigen Karl Filip (1601-22) och hans vapen"*
- 10.30-10.45 **Pause**
- 10.45-11.30 *Rådman Martin Sunnqvist (Lund): "Titulära svenska hertigars vapen från 1700-talet till nutiden"*
- Lunch**
- 13.00-13.30 *Professor Peter Kurrild-Klitgaard (København): "Hertugen af Glücksbiergs våben"*
- 13.30-14.15 *Heraldisk konsulent, kgl. våbenmaler Ronny Andersen (Rigsarkivet): "Hertugkroner i og uden for Norden"*
- 14.15-14.30 **Afslutning**
- 14.30-15.30 **Generalforsamling – Societas Heraldica Scandinavica**
- 15.30-16.30 Møde i de nordiske heraldiske foreninger m.v.

Mandag den 11. maj:

Ekskursion – begrænset til 30 deltagere

- 08.00 Afgang fra Hotel Comwell, Sønderborg
- 08.20-09.20 Rundvisning på Augustenborg Slot
- 10.30-11.45 Rundvisning på Glücksborg Slot
- 11.45-12.45 **Lunch** i Schlosskeller på Glücksborg
- 13.55 Ankomst Sønderborg Banegård
- 14.15 Ankomst Sønderborg Lufthavn

Pris: 350 DKK inklusive bustransport, entré, rundvisning og lunch.

TILMELDINGSBLANKET
Den 8. Nordiske Heraldikerkonference
9.-10. maj 2015 på Sønderborg Slot

Navn: _____ Dato: _____

Adresse: _____

E-mailadresse: _____

Ledsagers navn: _____

Jeg/vi deltager i: (sæt X)

Reception 8. maj. Vært: Sønderborg kommune

Festmiddag 9. maj. Prisen på 490 DKK pr. person indbetales senest 1. april 2015.
Husk at angive navn ved betalingen!

Særlige forhold omkring allergier o.lign. kan anføres her:

Ekskursion 11. maj. Prisen på 350 DKK pr. person indbetales senest 1. april 2015.
Husk at angive navn ved betalingen!

Betalingsoplysninger:

Betalinger fra Danmark, Island og lande uden for Norden sker til Dansk Heraldisk Selskabs konto:

Danske Bank: Reg.nr. 1551 Kontonr.: 3719354025

IBAN: DK59 3000 3719 3540 25 BIC/SWIFT: DABADKKK

Betalinger fra Finland
Betalinger fra Norge
Betalinger fra Sverige

Danske Bank giro 800014-70842890
DNB giro 78740598391
Plusgirot 89 62 96-1

Udfyld blanketten og send den senest 1. april 2015 til dhs@heraldik.org eller til
Nils G. Bartholdy
Dalgas Boulevard 63, 2. th.
DK-2000 Frederiksberg
Danmark